

VAN MENS TOT MENS

LEDENORGAAN VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK 'HUMANITAS'
NUMMER 1 - VEERTIENDE JAARGANG - JANUARI 1964

Dank!

Het is mij een behoefte in ons ledenblad nog eens mijn diepgemeende dank te betuigen voor de wijze waarop 'Humanitas' mij het afscheid van het voorzitterschap gemakkelijk heeft gemaakt.

Ik kan het nu wel bekeken: het is mij toch wel moeilijk gevallen de leiding uit handen te geven. Men raakt min of meer vergroeid met een dergelijke functie. Maar juist daarom is het, geloof ik, goed er tijdig een streep onder te zetten. En dat geldt zowel voor de man zelf als voor de vereniging.

Een zegen is het in zo'n geval, als men de teugels kan overgeven aan een opvolger, in wie men het volste vertrouwen stelt en die ook het vertrouwen van de leden heeft.

Maar nog meer voldoening geeft het, als men mag constateren, dat de vereniging, aan de opbouw waarvan men 18 jaren lang zijn krachten heeft gegeven, op het tijdstip van het afscheid

in bloeiende welstand verkeert.

Daarom was van alle blijken van waardering, die mij elk voor zich ten eerste getroffen hebben, toch het meest welkom de mededeling, dat mij als afscheidsgeschenk 1300 nieuwe leden werden aangeboden. Dit is het beste bewijs dat 'Humanitas' wortel heeft geschoten en wij ons over haar toekomst geen zorgen meer behoeven te maken.

Het is verheugend te zien, hoe 'Humanitas' in betrekkelijk korte tijd zich een plaats heeft weten te veroveren in de harten van velen. Zonder deze hartverwarmende toewijding zou 'Humanitas' niet geworden zijn wat het nu is.

Daarom mijn hartelijke dank aan de vele werkers die tot het bereiken van dit belangrijke resultaat hebben bijgedragen: bestuurders in allerlei functies, vrijwillige medewerkers in het maatschappelijk werk, maar ook de beroepskrachten; en niet te vergeten de stille werkers die erop uit trokken om leden te werven. Want ook dit is nodig!

Het getal speelt nu eenmaal ook hier een rol. Veel leden betekent: meer inkomsten, meer bekendheid, meer invloed, meer gezag.

Moge daarom de ledenwerfactie in mijn afscheid als voorzitter niet een eindpunt vinden. De taak welke 'Humanitas' te vervullen heeft, breidt zich voortdurend uit. En het zal de tot haar gerichte uitdaging slechts naar behoren kunnen beantwoorden, als het kan steunen op een breed vlak in het Nederlandse volk.

Het klinkt misschien wat begerig, maar toch: ik ben erg dankbaar voor de 1300 leden, mij bij mijn afscheid aangeboden, maar mijn gevoelens van dankbaarheid zullen nog toemenen, als de ledenwerfactie onverzwakt doorgaat en aan het eind van 1964 nog eens zo'n cadeautje aan de nieuwe voorzitter zou kunnen worden aangeboden.

Mr. J. in 't Veld

Subsidieweigering aan de gezinsverzorging in Geleen

Als pleister op de wonde van de afdeling Geleen wegens weigering van subsidie door de gemeente voor de gezinsverzorging over 1961, hebben de volgende vrienden van Humanitas bedragen ter leniging gestort (zie verantwoordingslijst). Het grootste deel van de strop is hiermee gedekt. Alle gevers worden door de afdeling hartelijk bedankt. Wij wekken de gevers van de rest van het bedrag op nu spoedig hun voornemen tot overmaking uit te voeren. Ook hen, namens Geleen, maar dan bij voorbaat, van harte bedankt.

Tot eind 1963 werden de volgende giften ontvangen:

M. P. te H. f 5,—; J. D. te A. f 10,—; W. te N. f 10,—; G. W. te D. f 10,—; S. B. te G. f 5,—; S. K. te W. f 5,—; C. Z. te O. f 10,—; J. J. G. te A. f 10,—; mevr. W. v. d. B.—v. S. f 10,—; G. D. te V. f 10,—; dr. G. K. te G. f 10,—; J. B. te H. f 10,—; mej. P. v. R. te H. f 5,—; L. W. te V. f 2,50; D. S. te A. f 10,—; H. v. S. te A. f 10,—; A. J. W. te H. f 10,—; J. M. te A. f 10,—; J. H. R. te A. f 10,—; J. R. v. L. te G. f 10,—; I. S. te B. f 10,—; P. H. v. T. te D. f 10,—; J. H.

M. te G. f 10,—; M. J. G. te G. f 10,—; D. de B. te N. f 10,—; drs. P. B. jr. te A. f 10,—; ir. M. H. M. te B. f 10,—; mevr. J. C. A. K.—v. B. te G. f 10,—; F. J. W. te G. f 10,—; J. B. te A. f 20,—; M. A. L. te D. f 10,—; A. C. E. te H. f 5,—; dr. ir. A. L. S. B. te G. f 10,—; mevr. M. S. v. R. te W. f 10,—; A. v. d. P. te H. f 20,—; dr. G. J. v. d. B. te L. f 10,—; E. B. B. te A. f 10,—; P. M. v. d. V. te B. f 10,—; K. d'A. A. te H. f 10,—; J. v. d. P. te E. f 10,—; W. B. te P. f 10,—; A. V. te H. f 5,—.
Totaal f 402,50.

Humanitas in 1964

Er is voor Humanitas een moeilijk jaar voorbij. Onze directrice, de spil van de vereniging gedurende het grootste deel van haar geschiedenis, ontviel aan het Centraal Bureau.

Voorzitter In 't Veld, voorzitter sedert de oprichting, trad af. Een nieuwe centrale ploeg moest het overnemen. Dat kan alleen goed gaan met uw aller hulp. Ik weet dat wij daarop kunnen rekenen. En dat is hard nodig ook. Want wij staan voor een taak die niet alleen voor ons nieuw en groot is, maar die nog voortdurend verandert.

Het maatschappelijk werk krijgt telkens nieuwe inhoud met de veranderende opvattingen over sociale zekerheid, over menselijke verhoudingen, over de taak van de gemeenschap ten opzichte van de enkeling.

Het wordt steeds moeilijker, omdat er meer en meer technische kennis nodig is om de enkeling in gecompliceerde verhoudingen op zijn plaats in de maatschappij terecht te helpen. Maar het wordt in normale situaties ook steeds gemakkelijker, omdat alle materiële vragen door de betere voorzieningen zijn weggewerkt. Er blijft over de behoefte aan menselijke solidariteit bij velen in de wereld. Die kunnen wij allen geven, opgeleid of niet.

Zo is er samenwerking nodig en mogelijk tussen beroepskracht en vrijwilliger tot hetzelfde doel: de solidariteit onder de mensen. Uit ons mens-zijn zelf vloeit de plicht voort met anderen die daar behoefte aan hebben, dit mens-zijn samen te beleven. Dat is wat wij doen in Humanitas. Laten wij allen ons best doen daartoe om in vrede en vriendschap met elkaar te werken.

A. D. BELINFANTE

DE NIEUWE VOORZITTER

Humanitas heeft een nieuwe voorzitter. Het is vreemd de voorzitterskamer in andere handen te zien dan die van onze vriend mr. dr. J. in 't Veld. Maar toch na 18 jaar is het zo. Wij mogen Humanitas gelukwensen dat in de persoon van prof. A. D. Belinfante een opvolger voor onzecheidende voorzitter is gevonden.

Prof. Belinfante is voor Humanitas geen onbekende. Hij was reeds twee jaar onze vice-voorzitter en heeft die tijd gebruikt om zich met de problemen van onze vereniging vertrouwd te maken. Als voorzitter van de reorganisatiecommissie had hij een groot aandeel in de wijziging van de organisatiestructuur van onze vereniging, die op ons laatste congres haar beslag kreeg. Hij bezocht verschillende afdelingen en gewesten en had een belangrijk deel in de erkenning en de organisatie van ons gezinsvoogdijwerk.

Buiten Humanitas is prof. Belinfante ook niet onbekend. Als hoogleraar, als verkeersdeskundige, als voorzitter van de TV-rechtbank, enz. is hij een bekende persoonlijkheid geworden. Humanitas, dat van deze bekendheid uiteraard profiteert, kan alleen maar hopen, dat zijn werkzaamheden voldoende tijd voor Humanitas vrijlaten.

Voorzitter Belinfante heeft uiteraard een andere stijl dan zijn voorganger. Aan de andere stijl zal Humanitas wel wennen. Wij hopen en vertrouwen, dat prof. Belinfante voor Humanitas een periode van bloei en groei in de breedte en diepte zal inluiden. Daarvoor zal prof. Belinfante geen tevergeefs beroep doen op de medewerking van bestuur en leden.

Prof. Belinfante, hartelijk welkom op uw nieuwe post!

C. S.

In Den Haag daar komt een huis

Het zal het bestuur en de directie der Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden veel genoegen hebben gedaan, dat de plaatselijke stichting in 's-Gravenhage, de 'Stichting Coornherthuis', haar plannen bekend heeft kunnen maken.

Hiermee treedt de HSHB voor de eerste keer na de nieuwe formering, waarbij het Humanistisch Verbond, Humanitas en De Vrije Gedachte zijn gaan samenwerken ten behoeve van de bejaardenhuisvesting, naar buiten met een aanbestedingsklaar project. Na veel werk binnenskamers een in de openbaarheid komen, waarmee wij alle betrokkenen van harte kunnen gelukwensen.

Op bijgaande foto krijgt ieder een goed beeld van het 14 bouwlagen hoge gebouw, dat zal verrijzen aan het Erasmusplein (Pieter Langendijkstraat/Blasiusstraat). Naast het hoofdgebouw komen een recreatievleugel van 3 bouwlagen en een vleugel waarin een postkantoor is opgeno-

men, waarboven 2 bouwlagen met verschillende bestemmingen. Dit laatste is interessant, want naast het dag en nacht geopende postkantoor (zelfbediening) en een 4-tal flats voor bejaarde echtparen zijn in de plannen opgenomen een reactiveringsruimte en een ziekenafdeling voor 25 patiënten.

Het hoofdgebouw omvat 232 éénpersoonsskamers, 20 tweepersoonsskamers en 32 personeelskamers. Verder 3 woningen voor directie en stafpersoneel.

Van de bouwkundige voorzieningen noemen we: de dubbele beglazing van de woonruimten, maatregelen ter voorkoming van geluidshinder, voor alle kamers een toilet en een klein aanrecht met warm en koud water, in iedere woning bergkasten, aansluitingen op een alarminstallatie, de aanleg van televisie, radio en telefoon.

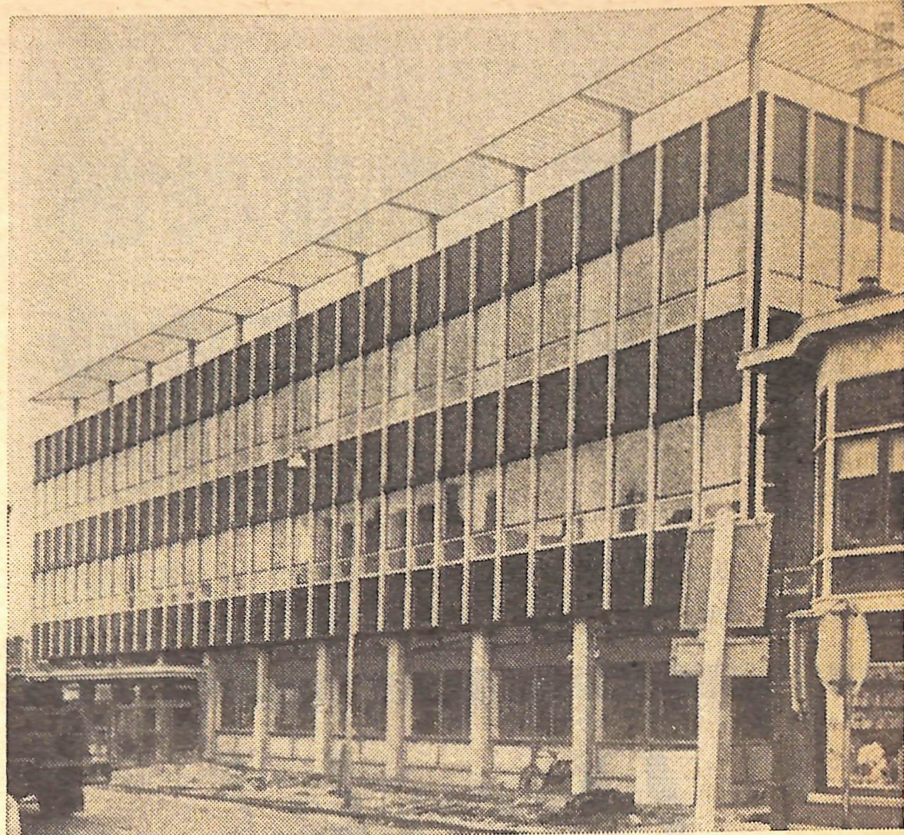
Een gebouw dus met hoog wooncomfort.

Architecten zijn Joan B. Lürsen en A. van Haaren te Den Haag. Het 'Coornherthuis' zal worden gebouwd voor rekening van de Nederlandse Centrale voor Huisvesting van Bejaarden en geëxploiteerd door de 'Stichting Coornherthuis'.

De bouw zal vermoedelijk in de loop van 1964 beginnen. De inschrijving voor bewoning is nog niet geopend. Inlichtingen hierover zijn uitsluitend te bekomen bij het bestuur van de 'Stichting Coornherthuis', postbus 637, Den Haag.

Als voorwaarde zal worden gesteld, dat aspirant-bewoners contribuant zijn (of worden) van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden.

In Van Mens tot Mens van februari

1963 is iets verteld van de plannen in Rotterdam en enkele andere plaatsen met betrekking tot bejaardenhuisvesting. Wij hoorden, dat men in Rotterdam in 1964 de eerste bewoners hoopt te ontvangen in het Jan Meertenshuis, terwijl met de bouw van het tweede project in Schiebroek binnen

niet al te lange tijd begonnen wordt. Ook Humanitas Deventer bouwt en Hengelo is aan zijn tweede project bezig.

Wij hopen in een volgend nummer van dit blad de lezers nog meer nieuws te kunnen geven, ook uit andere plaatsen.

J. Maasdam

T. van Grootheest

Onze nieuwe
secretaris

Waarschijnlijk zal de vreugde bij T. van Grootheest over zijn benoeming tot algemeen secretaris van Humanitas en tot directeur van het Centraal Bureau belangrijk getemperd zijn door de omstandigheden waaronder deze benoeming moest geschieden. Het is nl. zo, dat mej. M. Dijkstra menselijkerwijs gesproken nooit meer in staat zal zijn deze functie uit te oefenen.

Toch zijn wij verheugd, dat, nu eenmaal een nieuwe secretaris en directeur moest worden gekozen, de keuze op T. van Grootheest is gevallen. Onze vriend Van Grootheest is om zo te zeggen 'eigen kweek' en kent Humanitas door en door. Eerst als medewerker van het Centraal Bureau later als adjunct-directeur en 'last but not least' als directeur van de afdeling Amsterdam, heeft hij met alle facetten van onze organisatie kennis gemaakt. Hij was tot 1962 de organisator van onze loterij en de man van de fameuze 'Rolot'.

Het is dan ook niet nodig aan te tonen, dat T. van Grootheest de juiste man op de juiste plaats is. Daarvan was het hoofdbestuur en het congres dat hem koos, ten volle overtuigd.

Wij wensen Van Grootheest veel geluk en vreugde in zijn nieuwe functie en spreken de wens uit, dat Humanitas nog lang van zijn vele gaven zal kunnen profiteren.

C. S.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ 16 jaar penningmeester

Zoals mr. J. in 't Veld 18 jaar de eerste en enige voorzitter van Humanitas is geweest, zo is mevrouw J. M. Gomes-Dito de eerste en enige penningmeesteres van de afdeling Den Helder van Humanitas geweest. Den Helder behoort dus tot onze oudste afdelingen en wij geloven niet dat er ergens nog penningmeesters te vinden zijn met een langere staat van dienst, of het zou de penningmeester in ruste, de heer M. J. Goedée sr. van de afdeling Haarlem, moeten zijn.

Mevrouw Gomes hoort tot de kleine groep van 'oud-gedienden' uit de tijd dat alle congresbezoekers van Humanitas elkaar nog bij naam kenden. Dat is niet meer zo. Dat betekent vooruitgang en groei. Daarover zal mevrouw Gomes zich met ons ongetwijfeld verheugen, maar het zou ons niet verbazen als zij tegelijkertijd toch met een zeker heimwee terugdenkt aan de tijd dat de hele vereniging weliswaar over slechts enkele maatschappelijk werksters beschikte, maar tevens over een groot aantal energieke bestuursleden die, zonder de stimulans van spectaculaire resultaten tijdens hun beheersperiode, de basis gelegd hebben voor het groeiende hulpverleningsapparaat in het heden. Mevrouw Gomes is één van hen. Zij heeft zich nu teruggetrokken na 16 jaar dienst als plaatselijk bestuurslid. Toen zij, nog vóór ons laatste congres, aftrad, heeft het aan particuliere bewijzen van waardering niet ontbroken. Het is de redactie een eer nu in het openbaar uiting te geven aan haar respect en dank voor deze 16-jarige steun van mevrouw Gomes aan onze vereniging in de oude marinestad.

Het afdelingsbestuur van Den Helder schrijft ons o.a.: 'Wij betuigen onze oprechte dank voor al datgene wat mevrouw Gomes als penningmeesteres voor het maatschappelijk werk in Den Helder gedaan heeft. Met nimmer aflatende accuratesse en ijver beheerde zij, vanaf de oprichting in februari 1947 tot 1 juli 1963, onze financiën. Haar opvolgster kon een gezonde administratie overnemen. Voor haar verdere leven wensen wij haar het beste toe.'

„HUMANITAS”

Stichting tot huisvesting en verzorging van bejaarden, heeft in Rotterdam-Zuid een bejaardencentrum in aanbouw met 248 verzorgingsbedden en 70 zelfstandige flats. Dit bejaardencentrum zal in de tweede helft van 1964 in exploitatie kunnen worden genomen. Het bestuur wenst reeds nu over te gaan tot aanstelling van een

DIRECTEUR

(mnl. of vrl.)

die in deze eerste fase belast zal worden met voorbereidend werk, o.a. het aantrekken van het overig personeel. Dit zal uiteindelijk ongeveer 50 leden tellen. Bij zijn leidinggevende taak zal later de nadruk komen te liggen op het regelen van de dagelijkse gang van zaken en het scheppen van een goede sfeer onder het personeel en de bewoners. Sollicitanten dienen een duidelijke organisatorische en sociale gerichtheid te bezitten, alsmede ervaring, liefst opgedaan in een leidinggevende functie op sociaal terrein. Een woning in het gebouw komt beschikbaar. Leeftijd bij voorkeur omstreeks 40 jaar.

Eigenhandig (niet met ballpoint) geschreven brieven met inlichtingen over leeftijd, opleiding en praktijk en vergezeld van een recente pasfoto

aan de Nederlandse Stichting voor Psychotechniek,
Wittevrouwenkade 6, Utrecht, onder nummer
H.M. 13569.

Het voornaamste over het congres

Veranderingen

De lezer die niet in aanraking is geweest met mededeelzame congresbezoekende bestuursleden, weet nog niet veel van de resultaten van het laatste congres af. Niet alle congressen kunnen even belangrijk zijn. Dit, van 1963, was het wel. Het heeft een vrij grote verandering in de bestuursvorm van de vereniging opgeleverd die zal doorwerken tot in alle geleidingen van onze instelling. In een ander opzicht was dit congres een mijlpaal. De enige en eerste voorzitter, mr. dr. J. in 't Veld, heeft na een 18-jarig presidium zijn voorzittershamer aan prof. mr. A. D. Belinfante overgedragen. Een dankbaar congres heeft van hem afscheid genomen met een geschenk in groei-kracht, namens de gehele vereniging, van 1300 nieuwe leden, terwijl zijn medebestuurleden en naaste medewerkers hem een afscheidscadeau aanboden in de vorm van een elektrogrammofoon. Doch hierover later in dit verslag.

De aanloop voor 1965

De eerste congresdag was geheel gewijd aan het openbaar en bijzonder gedeelte. Het onderwerp was: 'De plaats van Humanitas in de Nederlandse samenleving'. Uitgebreide ver-

was het vorderen door het congres van een conferentie met penningmeesters van deelorganen. Het apparaat van Humanitas is snel gegroeid. Snel dan de vereniging als zodanig. Dat vraagt om een betere en intensievere communicatie van top met 'grondvlak' en alles wat daartussen ligt. De behoefte aan communicatieverbetering komt ook nog in een aantal andere besluiten tot uiting.

De statuten

Artikel 12 werd gewijzigd. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan als men ergens een afdeling van Humanitas wil oprichten, vergen nu dat de afdeling-in-oprichting minstens 50 leden telt. Twintig van hen moeten de wens te kennen geven de oprichting te verlangen. Verder wordt bepaald dat het hoofdbestuur samen met het betrokken gewestelijk bestuur, de oprichting van een afdeling met minder leden kan goedkeuren (het is wel eens zeer gewenst dat Humanitas plaatselijk een gezicht krijgt, ook al zijn er nog geen 50 leden).

Opheffing van een afdeling kan geschieden zowel door het congres als door hoofdbestuur met de betrokken gewestelijke en plaatselijke besturen samen.

wordt tot uiting gebracht dat van bepaalde categorieën van werknemers (de maatschappelijk werkers bij voorbeeld) de aanstelling en het ontslag aan het hoofdbestuur is voorbehouden. De bepaling is nodig en voldoende, maar zij wijkt nauwelijks af van de in de laatste jaren van uitbreiding geleidelijk (kennelijk gezond) gegroeide werkpraktijk.

Ook in **artikel 17** — laten we hopen dat het ongebruikt blijve — heeft het gewest zijn plaats gekregen. Het bestuur ervan wordt nu formeel ingeschakeld in gevallen dat afdelingen

*gehouden
te Zwolle op
26 en 27
oktober 1963*

zich niet gedragen zoals het behoort en het hoofdbestuur schorsing of roeping zou overwegen.

Artikel 23 eist voor de vereniging nu de leiding van een hoofdbestuur van ten minste zeven leden, terwijl in het huishoudelijk reglement het maximumaantal (negen in 1963) wordt vastgelegd. De functies van het oude hoofdbestuur en dagelijks bestuur zijn in dit nieuwe college verenigd.

Artikel 26 gaf het hoofdbestuur reeds van oudsher de bevoegdheid 'na overleg' bepaalde uitvoerende werkzaamheden tot zich te trekken. In dat overleg wordt nu ook het gewest betrokken en aan het artikel wordt bovendien een zin gekoppeld waarin bepaald wordt dat het hoofdbestuur aan afdelingen of gewesten richtlijnen kan geven voor de uitvoering van het maatschappelijk werk. Dat wist ieder-

voordeel dat in die verenigingsraad gezien wordt, min of meer in plaats van het oude voltallige hoofdbestuur, is dat hij duidelijk en aanwijsbaar bestaat uit **vertegenwoordigers** van alle typen deelorganen van onze vereniging. Naast alle andere voordelen waarop met deze constructie gehoopt wordt zal deze combinatie van hoofdbestuur met verenigingsraad, in het bijzonder de intensieve communicatie, die wij zo nodig hebben, bevorderen.

De verenigingsraad zal volgens een nieuw **artikel 27** worden gevormd door:

één vertegenwoordiger uit iedere afdeling met meer dan 500 leden;
één vertegenwoordiger per gewest uit de rest van de gewestelijke afdelingen, aan te wijzen door de gewestelijke raad;
één vertegenwoordiger van iedere sectie en de daarmee door het congres gelijkgestelde organen, en wel de voorzitter of zijn plaatsvervanger.

De vertegenwoordigers worden aangewezen voor telkens twee jaar. De **artikelen 28, 28a en 28b** stellen vervolgens vast dat voorzitter en secretaris van het hoofdbestuur deze functie ook in de verenigingsraad bekleeden en dat de werkwijze van de raad verder door het huishoudelijk reglement wordt geregeld. De ervaring van de eerste jaren zal daarvoor mede de richtsnoer moeten zijn.

De raad mag niet minder dan twee maal per jaar bijeenkomen, doch daarenboven kunnen ook het hoofdbestuur en ten minste tien leden nog vergaderingen bijeenroepen of bijeen doen roepen. Het hoofdbestuur moet aan de raad rapporteren over zijn verrichtingen en toekomstplannen. Het voornaamste artikel over de verenigingsraad (**28A**) stelt de kernfunctie van de raad: 'orgaan van gevraagd zowel als ongevraagd advies', vast en bevat een bepaling die, ingeval van ernstige meningsverschillen, een buitengewoon congres als consequentie en oplossing aangeeft.

De redactie van **artikel 30** blijft in wezen gelijk, alleen de gebruikte termen worden aan de nieuwe omstandigheden en namen aangepast.

slagen hiervan vindt u in het februari-nummer van het kaderblad 'Humanitas'.

Nadat op de tweede dag van het congres, tijdens het huishoudelijk gedeelte, de jaarverslagen van de twee voorafgaande jaren waren goedgekeurd, de redacties van de verenigingstijdschriften waren benoemd of herbenoemd en de penningmeester decharge had verkregen voor het gevoerde financiële beleid, werd besloten wederom een organisatiecommissie in 1964 te belasten met het voortzetten en verder uitwerken van de door de organisatiecommissie uit 1961 ontworpen reorganisatieplannen. Ontwerpen die, tot congresvoorstellen verwerkt, in de loop van de huishoudelijke zitting op dit congres voor een belangrijk deel werden gelegaliseerd. De volgende belangrijke beslissing

Foto boven: Mr. J. in 't Veld met J. Leysenaar en A. Poepjes.

Foto rechts: Mr. J. in 't Veld en dr. J. van Praag.

De gemeentegrens zal uitgangspunt voor het afdelingsgebied zijn, doch in de bepalingen is voldoende ruimte gelaten voor andere afdelingsgrenzen als de praktijk die eist.

Artikel 15 regelde tot dusverre en onder meer de plicht van afdelingen tot het zenden van jaarverslagen en jaarrekeningen alsmede het desgevraagd verstrekken van inlichtingen aan het hoofdbestuur. Met een geringe wijziging kreeg dit artikel toch een heel andere strekking. De gewijzigde tekst levert ons namelijk een belangrijke verduidelijking op van de positie van het gewest. Hoofdbestuur en gewest krijgen nu beide van de afdeling een jaarlijkse begroting met toelichting, zowel als een jaarverslag. Ook mag het gewestelijk bestuur nu — gelijk het hoofdbestuur — aan de afdeling inlichtingen vragen, die de afdeling verplicht is te verstrekken. Een communicatieverbetering en méér dan dat!

In **artikel 16** is nu als duidelijk uitgangspunt gesteld dat afdelingen in handelingen met betrekking tot het aanstellen en ontslaan van personeel, het huren van kantoorruimte, het kopen van onroerende goederen, het aangaan van leningen, het aanvragen van subsidie en dergelijke, een machtiging van het hoofdbestuur behoeven. Alleen het hoofdbestuur heeft namelijk rechtspersoonlijkheid. Ook

een intuïtief al, het was alleen nog niet reglementair verankerd, hetgeen gezien onze zorg voor goede verhoudingen wel belangrijk is.

Eén van de knooppunten van de statutenwijzigingsvoorstellen is de instelling van een verenigingsraad. In plaats van een dagelijks bestuur dat zeer frequent bijeenkomt, met een voltallig hoofdbestuur dat enkele malen per jaar vergadert, zag het congres, schriftelijk voorgelicht door achtereenvolgens de organisatiecommissie, het hoofdbestuur en amenderende afdelingsbesturen, meer heil in een enkelvoudig hoofdbestuur, bestaande uit 9 personen (later: 7 tot 9 personen), met als overleg- en adviesorgaan een verenigingsraad. Het

Met **artikel 31** begint het hoofdstuk **Gewesten**. De term **gewestelijke centra** als eretitel voor de geëmancipeerde gewesten-oude-stijl kan vervallen. De eerste ontwikkelingsfase is voorbij. Er zijn geen principiële verschillen meer tussen onze gewesten.

Het hoofdbestuur wijst de provincies aan waarin een gewest van de vereniging wordt gevormd. Dat zijn op dit moment alle provincies op Limburg na. Het gewest volgens de nieuwe regeling kent twee organen, een gewestelijk bestuur en een gewestelijke raad. Die gewestelijke raad (**artikel 31a**), met uit iedere afdeling één afgevaardigde, heeft o.m. tot taak het gewestelijk bestuur te kiezen. Vier taken met bevoegdheden van de

VAN MENS TOT MENS

Ledenorgaan van
de Vereniging voor Maatschappelijk
werk 'HUMANITAS'

* Redactie:

C. M. Swiebel, H. v. Schaaijk,
Mevr. Chr. A. Ottow-Loen, secr.

* Administratieadres:

J. W. Brouwerstraat 16, Amsterdam-Z.
Postgiro 582000, telefoon 712051

gewestelijke raad worden in de statuten duidelijk omschreven:

- a. het goedkeuren van begroting, werkplan, jaarverslag en jaarrekening van het gewest;
- b. het vaststellen van de afdelingsbijdragen in geld aan het gewest;
- c. het gevraagd en ongevraagd geven van advies aan het gewestelijk bestuur;
- d. het opdragen van taken aan het gewestelijk bestuur.

Duidelijk komt dus tot uiting dat de gewestelijke raad heel wat kan doen, maar dat men er toch geen parlement in mag zien. Wat onder d. staat is als het ware van elastiek!

Artikel 31b somt de taken van het gewestelijk bestuur op. Deze zijn woorde-lijk weergegeven:

- a. de bevordering van de opbouw van het werk der vereniging in het gewest binnen het kader van het landelijke beleid;
- b. vertegenwoordiging van Humanitas in de daartoe in aanmerking komende organen binnen zijn werkgebied;
- c. het geven van voorlichting en advies aan de afdelingen over de opbouw, ontwikkeling en uitvoering van het maatschappelijk werk binnen de door het hoofdbestuur gegeven richtlijnen;
- d. het coördineren van de activiteiten van de afdelingen in het gewest;
- e. het onderhouden van contact met de in het gewest wonende algemene leden.

Wat voorts in **artikel 16** bepaald is ten aanzien van de verhouding tussen afdelingen en het hoofdbestuur, is op gelijke wijze geldig verklaard voor gewesten, aldus het nieuwe artikel 31c.

Het huishoudelijk reglement

Uiteraard komt een deel van de recente wijzigingen van het reglement neer op aanpassing van de tekst aan de nieuwe termen voor de diverse organen. Daar behoeven we niet over uit te weiden.

Daarnaast — en dat is belangrijker — volgt ook het reglement in zijn bepalingen de organisatie-evolutie. **Artikel 2** noemt nu de leden van de verenigingsraad als een nieuwe categorie van congresdeelnemers, zoals jaren geleden de nieuwe gewestelijke bestuursleden als congresdeelnemers werden geïntroduceerd. Nieuw is dat aan het slot van dit artikel gezegd wordt dat leden-niet-afgevaardigden (als er tijd is, dat wel) ook op het congres het woord mogen voeren.

De artikelen 12, 13 en 14 behoeven geen dienst meer te doen en worden derhalve geschrapt. Natuurlijk wordt het nieuwe reglement, als het klaar is, wel doorlopend genummerd, maar in dit verslag wordt nog de oude nummering aangehouden, ten behoeve van lezers die het hier gerapporteerd nog eens met de oude rechtspositie willen vergelijken.

Gebroken wordt voorts met de ouderwetse gewoonte van roosteracten van hoofdbestuursleden. De gehele ploeg wordt nu krachtens **artikel 15** voor vier jaar gekozen; treedt dan af en de leden zijn dan ook weer in beginsel herkiesbaar.

Artikel 17 is, op grond van de nieuwe situatie, overbodig geworden en wordt geschrapt.

Na **artikel 18** wordt in het reglement een geheel nieuwe afdeling (hoofdstuk) opgenomen met 6 nieuwe artikelen, voor de duidelijkheid voorlopig nog genummerd 18A, 18B, 18C, 18D, 18E en 18F.

Dat hoofdstuk heet: **Van de verenigingsraad**.

De eerste drie artikelen schrijven voor dat het congres nog leden aan de verenigingsraad kan toevoegen uit 'met name genoemde organisaties'. Een ruim begrip, maar het is dan ook het congres dat het zal hanteren. Men wil de stem van de deskundige specialist vooral niet weren en graag nieuwe relaties in het communicatiestelsel kunnen opnemen.

De leden van het hoofdbestuur hebben het recht de vergaderingen van de verenigingsraad bij te wonen. Eigenlijk is dit vanzelfsprekend, maar het zou niet goed zijn de bepaling

achterwege te laten. De secretaris van het hoofdbestuur heeft de ver- slaggeving van de raadsvergaderingen als taak, die hij kan delegeren aan een ander.

Een volgend **artikel (18E)** maakt het mogelijk dat op de vergaderingen van de verenigingsraad anderen dan leden het woord voeren. Hierover beslist de voorzitter en het betekent dat deskundige mondelinge voorlichting op vergaderingen te allen tijde mogelijk is.

De leden van de raad kunnen 14 dagen voor de vergaderdatum agendapunten opgeven (**art. 18F**) en er is voorts een nauwkeurige besluitvormingsregeling gemaakt voor het geval de verenigingsraad een zou menen te moeten besluiten tot het bijeenroepen van een buitengewoon congres volgens artikel 28b van de statuten. Dat over de verenigingsraad.

Conform de in de congresstukken uitgesproken mening over de zittingsperiode van het hoofdbestuur is in het nieuwe **artikel 22** van de statuten nu ook bepaald dat een afdelingsbestuur voor 4 jaren wordt verkozen zonder dwang tot tussentijds aftreden van de helft.

In de volgende afdeling (hoofdstuk): **'Van de gewesten'** wordt nog iets gezegd over de wijze waarop een gewestelijk bestuur en een gewestelijke raad worden gekozen. Nu het nodige daarover reeds in de statuten is opge-

nomen, kon in het nieuwe **artikel 29** volstaan worden met de bepaling van de zittingsduur — 4 jaar — voor beide organen.

Artikel 30 is geschrapt.

Artikel 31 bepaalt dat de gewestelijke raad zich kan doen bijstaan door leden met een adviserende stem, daarmee de wens tot uitdrukking brengend dat, binnen een hecht organisatorisch kader, onze vereniging niet wil vervreemden van de directe raad en daad van vrijwillige deskundigen en specialisten.

In **artikel 32** wordt eerdere gewestelijke raad' opgedragen een door het hoofdbestuur goed te keuren 'huishoudelijk reglement' vast te stellen. Dat werd vroeger, in andere bewoordingen, ook reeds geboden, maar belangrijker is dat dit artikel nu bepalingen bevat die voor het regelen per reglement van de verhouding tussen gewesten en de zgn. 'groot-stedelijke samenwerkingsorganen' (in de subsidieregeling gelijkgeschakeld met gewesten) inschakeling, voor advies, van de verenigingsraad vergen. Een niet te onderschatten communicatieverbetering.

Artikel 33 is blijven staan omdat, helaas iets te laat, geconcludeerd werd dat het geen zin meer heeft.

Een nieuw artikel ontheft ons nu in klare taal van de noodzaak het recht van het hoofdbestuur, gezinsvoogdijschap in gewestelijk kader te doen uitvoeren, van meer algemeen gestelde artikelen af te leiden (**artikel 35A**).

Artikel 39A regelt een weldadige vereenvoudiging (met een financieel voordeel aan de kant van de plaatselijke penningmeester) van de contributieafdrachtberekening, die nu op 1 januari voor het gehele jaar wordt vastgesteld. Op grond van **artikel 41** kan nu de afdracht in vier gelijke

(en bekende!) porties per kwartaal worden betaald, waarbij het wanbetalersrisico voor rekening van de afdeling blijft, maar daarentegen de contributie, afkomstig van alle na 1 januari gewonnen leden, geheel aan de plaatselijke penningmeester toevalt. De verenigingsraad krijgt als taak spoedig na te gaan of inhoud en redactie van de artikelen die hierop betrekking hebben, nog verbeterd of gewijzigd moet worden.

In **artikel 43** ten slotte wordt een deel van hetgeen voor landelijke secties wordt bepaald mede van toepassing verklaard op gewestelijke secties, op gelijke wijze als dit ten aanzien van plaatselijke secties reeds het geval was. Tot zover de concrete wijzigingen.

'Stroomlijn'

Het congres heeft het hoofdbestuur gemachtigd de tekst van de op grond van de aanvaarde wijzigingen van de statuten, met een verzoekschrift ter verkrijging van koninklijke goedkeuring, aan de Kroon voor te leggen en daarbij alle door de overheid te vorderen tekstwijzigingen aan te brengen en voorts alle zuiver taalkundige verbeteringen aan te brengen die het nodig acht. Dit laatste geldt ook voor het nieuwe huishoudelijk reglement. Voorts mag het hoofdbestuur, nadat de nieuwe reglementering in concept gereed is, alle artikelen opnieuw doorlopend nummeren.

Mr. J. in 't Veld en G. Rietveld

Formeel gezien is het oude hoofdbestuur nog als zodanig in functie en fungeert het nieuwe hoofdbestuur als dagelijks bestuur tot het tijdstip waarop de statuten de koninklijke goedkeuring zullen hebben verkregen.

Andere congresbesluiten

Op initiatief van de afdeling N.O.-Veluwe, doch ook gesteund door reeds in landelijk sectieverband genomen initiatieven, besloot het hoofdbestuur te streven naar een externe opleiding voor gezinsverzorgsters, een speciale opleiding voor oudere gehuwde vrouwen en een gesubsidieerde mogelijkheid van gezinsverzorgingsarbeid voor een beperkte werktijd. De bedoeling is duidelijk: aangepaste arbeidsmogelijkheden voor gehuwde vrouwen.

Het hoofdbestuur kreeg voorts buiten de reglementsbespreking om nog een machtiging een nieuwe, aan de verhoogde levensstandaard aangepaste, contributieregeling te ontwerpen en, in overleg met de verenigingsraad, naar spoedige invoering te streven. Op initiatief van de afdeling Rotterdam werd het hoofdbestuur opgedragen een commissie in het leven te roepen om te bestuderen in hoeverre Humanitas een taak heeft op het gebied van het jeugdwerk, terwijl ook het advies over deze aangelegenheid aan de landelijke secties zal worden gevraagd.

Bestuursverkiezing

Na verkiezing was de samenstelling van het hoofdbestuur als volgt: prof. mr. A. D. Belinfante, Amsterdam, voorzitter.

T. van Grootheest, Amsterdam, secretaris.

mr. H. J. Timman, Amsterdam, penningmeester.

J. v. d. Berg Jeths, Eindhoven;
J. Landman, Amsterdam;
G. Rietveld, Rotterdam-23;
C. M. Swiebel, Den Haag-13;
mr. W. G. Verkruijsen, Ouderkerk a. d. Amstel;
mr. H. M. van der Zanden, Enschede.

Ereleden:

mr. dr. J. in 't Veld, Den Haag, erevoorzitter.

P. C. Faber, Amsterdam, erelid.

F. H. W. Vliegen, Haarlem, erelid.

mr. B. van der Waerden, Amsterdam, erelid.

Secretaris - directeur

De heer T. van Grootheest werd behalve tot secretaris van het hoofdbestuur tevens voorgesteld als de aanstaande directeur van het Centraal Bureau. Het congres ging hier met algemene stemmen mee akkoord. Voorgesteld, zeggen wij, want de heer Van Grootheest kan zich voor de volle dagtaak die deze functie vordert, pas beschikbaar stellen als hij zich gerechtigd voelt de afdeling Amsterdam, waar hij nu directeur is, los te laten. Dat kan pas als de afdeling Amsterdam een bekwaam opvolger heeft gevonden.

Een erevoorzitter

De huishoudelijke vergadering werd besloten met een gebeurtenis die nog niet eerder in de annalen van de vereniging werd geregistreerd. De eerste en enige voorzitter, mr. dr. J. in 't Veld, de 65 jaar reeds ruim gepasseerd, trad af. Zijn opvolger, prof. mr. A. D. Belinfante, is door de grote vooruitgang op het gebied der elektronica de laatste jaren bij onze leden nu reeds even bekend, zij het in een andere rol, dan onze oude voorzitter.

Het afscheid geschiedde met een vriendschappelijk ceremonieel, dat op zich zelf het best denkbare compliment aan onze oude voorzitter inhoudt.

Eerst van buiten onze organisatie en geleidelijk dichter naderend tot de kern van onze vereniging werd van de heer In 't Veld dankbaar afscheid genomen door achtereenvolgens dr. J. P. van Praag, voorzitter van het Humanistisch Verbond; door C. M. Swiebel, penningmeester van de Stichting Kinderthuizen van Humanitas; door G. Rietveld, namens hoofdbestuur en centrale staf; langs elektronische weg door een kinderkooortje, als de stem van onze jonge vereniging en ten slotte door twee vrijwillige medewerkers met grote kwaliteiten uit kleine afdelingen, de heren J. Leijssenaar en A. Poepjes, respectievelijk van Hollandsche Veld en Wollega.

Geen van de sprekers kwam met lege handen en in dezelfde volgorde ontving onze afgetreden voorzitter een boekwerk, een foto van het gerestaureerde kinderhuis, een elektrogrammofoon en enige albums bevattende de namen van 1300 als afscheidsgeschenk aangeworven nieuwe leden.

Mr. In 't Veld werd hierna benoemd tot erevoorzitter van Humanitas.

Mr. B. v. d. Waerden, een jaar tevoren afgetreden en vice-voorzitter tijdens bijna de gehele bestuursperiode van de heer In 't Veld, werd benoemd tot erelid van het hoofdbestuur.

Dit congres, waarop onzes inziens geen der aanwezigen zich een moment verveeld kan hebben, heeft bij ons een indruk achtergelaten van grote vitaliteit. Er is veel gebeurd. Er is een buiging naar een hoogst interessant verleden gemaakt en er is een wissel op de toekomst getrokken, waar iedereen die wat voor Humanitas voelt en doen wil, zijn handen aan vol zal hebben; het in functie gekozen trio, de hoofdbestuursleden, de nu nog onbekende commissieleden en leden van de verenigingsraad wel in het bijzonder! Over het bijzondere gedeelte van het congres wordt uitvoerig gerapporteerd in het komende kaderorgaan. Plaatsgebrek belet ons, ook hier nog een korte beschouwing aan te wijden, zoals in ons voornemen lag.

H. VAN SCHAAIK